

28.4.2026

SUP0 452/01.04.01.00/2026

Eduskunta
Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Hallintovaliokunta keskiviikko 29.4.2026 klo 11.30 / HE 51/2026 vp / Lausuntopyyntö

Suojelupoliisin lausunto

Hallintovaliokunta on pyytänyt suojelupoliisin lausuntoa hallituksen esityksestä ulkomaalaislain ja rikoslain 17 luvun 7 b §:n muuttamisesta. Suojelupoliisi on osallistunut hallituksen esityksen valmisteluun omaan toimintaansa liittyviltä osin.

Yleisesti suojelupoliisi pitää esityksessä ehdotettuja ulkomaalaislain muutoksia erittäin tärkeinä ja kansallista turvallisuutta vahvistavina. Suojelupoliisin näkemyksen mukaan ehdotettu ulkomaalaislain 150 d §:n mukainen ennakollinen maahantulokielto mahdollistaa tiedustelutiedon entistä tehokkaamman ja tarkoituksenmukaisemman hyödyntämisen kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi. Vaikutukset ulottuvat yhtäältä Suomeen ja toisaalta koko Schengen-alueeseen, kun lainsäädännöllä mahdollistetaan terroristiseen toimintaan osallistuneiden ja muiden kansallista turvallisuutta vaarantavien henkilöiden pääsyn estäminen koko Schengen-alueelle. Sääntelyn tarve perustuu konkreettiseen käytännön tarpeeseen, sillä suojelupoliisilla on jo tällä hetkellä tiedossaan sellaisia kolmannen maan kansalaisia, joiden tuleminen Suomeen tai muualle Schengen-alueelle tulisi estää, koska he voivat aiheuttaa vakavan uhkan kansalliselle turvallisuudelle.

Suojelupoliisi pitää niin ikään kansallista turvallisuutta vahvistavana ehdotettua ulkomaalaislain 206 §:n 5 momenttia, jonka mukaan maahantulokieltoa koskeva päätös olisi mahdollista antaa tiedoksi vasta siinä vaiheessa, kun maahantulokieltoon määrätty kolmannen maan kansalainen hakee viisumia tai oleskelulupaa, jos poliisi arvioi, että tiedoksianto viipymättä päätöksenteon jälkeen voisi vaarantaa kansallisen turvallisuuden takaamisen. Suojelupoliisin tiedustelutiedot ovat lähtökohtaisesti erittäin sensitiivisiä ja niiden käyttäminen hallinnollisessa menettelyssä on aina tarkkaan harkittava. Tietojen luonne ja niiden mahdollinen lähde huomioon ottaen ei ole tarkoituksenmukaista, että suojelupoliisin tiedonhankinnan kohde saisi aina tiedon hänelle määrätystä maahantulokiellosta riippumatta siitä, onko kohde matkustamassa Suomeen tai muualle Schengen-alueelle. Tiedoksianto ennen maahantulokiellopäättöksen oikeusvaikutuksen toteutumista heikentäisi ja vaarantaisi suojelupoliisin tiedonhankintaa, kun kohteelle kävisi ilmi, että hän on suojelupoliisin mielenkiinnon kohteena – riippumatta siitä, onko hänellä

todellista tarkoitusta matkustaa Suomeen tai muualle Schengen-alueelle. Suojelupoliisin esityksestä maahantulokieltoon määrätyllä olisi joka tapauksessa käytössään tehokkaat oikeussuojakeinot, kun tiedoksianto häntä koskevasta maahantulokieltopäätöksestä annettaisiin tiedoksi viimeistään hänen hakiessaan viisumia tai oleskelulupaa ja valitusaika muutoksenhakua varten alkaisi kulumaan vasta tiedoksiannosta.

Suojelupoliisi pitää myös tärkeänä ulkomaalaislain 168 §:n täsmennystä, jonka mukaan epäily valtion turvallisuuden vakavasta vaarantamisesta on itsenäinen ja pakottava peruste unionin kansalaisen ja hänen perheenjäsenensä karkottamiseksi. Täsmennyksen perusteella suojelupoliisi pystyy hallinnollisessa menettelyssä vaikuttamaan sellaisten kansallista turvallisuutta vaarantavien unionin kansalaisten maassa oleskeluun, joita ei ole tuomittu rikoksista.

Ylitarkastaja

Venni Valkama

Suojelupoliisin ylitarkastaja

Venni Valkama

Asiakirja (ID 79647) on sähköisesti allekirjoitettu Suojelupoliisin
asiankäsittelyjärjestelmässä 28.4.2026 10.00.43. Allekirjoituksen
oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.